

Visszahúzódó, szerény ember volt életében – életrajzírói éppen ezért semmilyen kiszínezett, legendába illő botrányt nem tudtak a nyakába varrni. Egyszerűen élt, álnéven írt és műfordított – gyerek- és ifjúkorában sokat költözött családjával, de Erdélyhez mindig különös viszony fűzte. Ez volt a szülőföldje.

„Tekintetem szárnyat repesve bontott, / átöleltem a hullám-horizontot // s tetőit, többet száznál és ezernél – / s titokzatos szót mondtam akkor: Erdély...” – írja *Tetőn* című, gyönyörű szép versében, amit Kós Károlynak írt, s Erdély, az itteni különlegességek, a táj szépsége és zordsága, az itteni emberek lelkivilága mind fiatalkori, mind pedig időskori lírájából vissza-visszaköszön.

Legszebb verse szintén Erdélyhez kötődik – a [Tavasza a házsongárdi temetőben](#) Apáczai Csere János feleségének,

[Aletta van der Maet-nek állít emléket](#)

, állítólag a vers megjelenése után neveznek el magyar anyanyelvű lányokat is Alettának.

Ide járt iskolába

Jékely János Lajos néven Brassóban született 1887. november 14-én, de alig volt két éves, amikor a család Parajdra költözött, édesapja az akkori gyufagyárban dolgozott. A család egyébként szász eredetű, eredetileg Jeckelnek hívták, nevük latinos, humanista változata Jekelius, abból lett a Jékely.

Az elemi iskolát Parajdon végzi, de a középiskolát már az udvarhelyi reáliskolában (a mai Eötvös József Iskola épületében, a vár területén) kezdte, de mindössze egy évet végzett el.

A család ugyanis Kolozsvárra költözött, János Lajos ott érettségizett és az ottani egyetemen szerzett magyar-német szakos tanári oklevelet. Székelyföldről, illetve Brassótól messzebb veti a sors, hiszen Nagyenyedre kerül tanárnak, ahol 17 évig él – első versei ekkor jelennek meg Kolozsváron, írói álnevének az Áprily nevet választja.

1926-ban családjával Kolozsvárra költözött, ahol a református kollégiumban tanított, de bekapcsolódott az irodalmi életbe. Ekkor már rendszeresen jekentek meg a versei (első kötete *Falusi elégia*

címmel 1921-ben, 34 éves korában jelent meg), 1929-ben Budapestre költözik – a "kicsi magyar világban" viszont visszatér Erdélybe és Parajdon lakik néhány évig (a sóvidéki településen emlékház és az iskola neve őrzi emlékét).

Rendszerek jönnek-mennek, de sem a háború előtt, sem utána nem áll egyetlen politikai irányzat mögé sem, inkább a visszahúzódást választja – [nevét](#) ezért nem találjuk korabeli botrányok főszereplőjeként.

Csendesen, egyszerűen élt műfordításból, versei nem jelentek meg az ötvenes években (1945-től haláláig Visegrádon élt), csupán a hatvanas években publikálhatott ismét. 1967 augusztusában halt meg, nyolcvanadik életévében.

Az egyre ismertebb utódok

Ami utódait illeti, igazi írói, illetve művészcsaládról beszélhetünk: Áprily Lajos fia, [Jékely Zoltán](#)

szintén ismert költő, író és műfordító (posztumusz Kossuth-díjas), dédunokái pedig a mai magyar irodalmi, színházi és művészeti élet ismert figurái.

[Péterfy Bori](#) [színész-énekesnő](#) neve, [filmjei](#) és [dalai](#) minden bizonnyal az itteni fiatalok számára is ismerősen hangzanak, az

["alternatív popdíva"](#)

Áprily Lajos ükunokája. Bori testvére,

[Péterfy Gergely](#)

szintén író, unokatestvérük,

[Gerlóczy Márton](#)

pedig ugyancsak sikeres prózaíró és publicista.

Habár csak egyetlen tanévnyit tartózkodott városunkban 12-13 éves korában, mégis elmondhatjuk, hogy a huszadik századi magyar líra egyik igen jeles és eredeti képviselője legalább ennyivel kötődik az egykori Székelyudvarhelyhez.